

การจัดหา จุดเริ่มต้นการเดินทาง ของห่วงโซ่อุปทาน

PROCUREMENT : THE FIRST STEP OF
THE SUPPLY CHAIN JOURNEY

วรมล เชาวรัตน์ วาตานาเบะ
ภชนี ปฏิทัศน์

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร
Naresuan University Publishing House
www.nupress.grad.nu.ac.th

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร
Naresuan University Publishing House

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร 99 หมู่ 9 อาคารมหาธรรมราชา ชั้น 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร
ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000 โทร. 0 5596 8833-8836 E-mail : nuph@nu.ac.th

www.nupress.grad.nu.ac.th สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร @nupress

สงวนลิขสิทธิ์ ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 โดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร ห้ามทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชนไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ ไม่ว่าในรูปแบบใด ๆ นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร เท่านั้น

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

วรมล เขาวรัตน์ วาดานาเบะ.

การจัดหา : จุดเริ่มต้นการเดินทางของห่วงโซ่อุปทาน = Procurement : The first step of the supply chain journey.-- พิษณุโลก :

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2569.

276 หน้า.

1. การจัดการห่วงโซ่อุปทาน. I. ภัชนี ปฏิทัศน์, ผู้แต่งร่วม. II. ชื่อเรื่อง.

658.5

ISBN 978-616-426-405-2

ISBN (e-book) 978-616-426-406-9

สพน. 155

ราคา **380** บาท

พิมพ์ครั้งแรก มกราคม พ.ศ. 2569

จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

วางจำหน่ายที่

1. ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0 2218 9812
2. ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร. 0 2579 0113
3. ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ถนนพระจันทร์ แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200 โทร. 0 2613 3899
4. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร อาคารมหาธรรมราชา จังหวัดพิษณุโลก 65000 โทร. 0 5596 8833-8836

ประธานกองบรรณาธิการ รองศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา พัดเกตุ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

กองบรรณาธิการ รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยรัตน์ มटनाคะ • รองศาสตราจารย์ ดร.ธนัชสินท์ พูนไพบูลย์พัฒน์ • รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ สมกุล • รองศาสตราจารย์ ดร.ภณ วชิระนิเวศ • รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย เมธีวีรญาญ • ศาสตราจารย์ ดร. พญ.สุธาทิพย์ พงษ์เจริญ • ศาสตราจารย์ ดร.สุพิสา ถาน้อย • รองศาสตราจารย์ ดร.นิทรา กิจธีระวุฒินงษ์ • รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย วิทยาอารีย์กุล • รองศาสตราจารย์ ดร.สุกักร ดำนุธาศิล • ศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี สิงห์น้อย วงศ์วัฒนา • ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยพงษ์ สำเนียง • ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรรยารักษ์ สุวพันธ์ • ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด อินทจามรรักษ์ • พัชรี ท่วมใจดี • นวิพรรณ ดันติพลานล • สรญา แสงเย็นพันธ์

ประสานงาน ภัคศิณี เทิดสิทธิกุล

ฝ่ายขาย/การเงิน มลथा โพธิ์เงิน • วสันต์ มาสวัสดิ์

ออกแบบปก สัญญา จันทา

ออกแบบรูปเล่ม สัญญา จันทา

พิมพ์ที่ บริษัท กู๊ดเฮด พรินท์ติ้ง แอนด์ แพคเกจจิ้ง กรู๊ป จำกัด 6/1 ซอยเสรีไทย 58 แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

สำนักพิมพ์นี้เป็นสมาชิกสมาคมผู้จัดพิมพ์
และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย
<https://pubat.or.th>

พิมพ์บน
กระดาษคุณภาพ เพื่อผลงานคุณภาพ
กระดาษชอนอเนกสารวันดี

กรณีต้องการสั่งซื้อหนังสือปริมาณมาก หรือเข้าชั้นเรียนติดต่อได้ที่ฝ่ายจัดจำหน่ายสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร
โทร. 0 5596 8836 Email : nuph@nu.ac.th

คำนำ

ในการจัดการห่วงโซ่อุปทาน การจัดหาที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหาสินค้าและบริการที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของการจัดการห่วงโซ่อุปทานเลยก็ว่าได้ การจัดหาที่ดีจะช่วยให้องค์กรมั่นใจว่าจะได้รับวัตถุดิบหรือบริการที่เชื่อถือได้ ลดต้นทุน ปรับระดับสินค้าคงคลังให้เหมาะสม ลดความเสี่ยงของห่วงโซ่อุปทาน และเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม การจัดหาช่วยในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบ ส่งเสริมความร่วมมือกับผู้ส่งมอบเพื่อขับเคลื่อนนวัตกรรม ปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และตอบสนองความต้องการของลูกค้า การจัดการการจัดหาที่ดีสามารถทำให้ห่วงโซ่อุปทานมีความสามารถในการแข่งขัน และการส่งมอบคุณค่าให้กับลูกค้าในท้ายที่สุด

หนังสือ “การจัดการ : จุดเริ่มต้นการเดินทางของห่วงโซ่อุปทาน (Procurement : The First Step of the Supply Chain Journey)” เล่มนี้ถูกพัฒนามาจากเนื้อหาในการเรียนการสอนรายวิชา 912221 การจัดการการจัดหาจัดซื้อ ในหนังสือเล่มนี้จะให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดและเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการจัดหา ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของห่วงโซ่อุปทาน โดยจะแบ่งเป็น 3 หัวข้อ คือ การจัดหาเบื้องต้น เครื่องมือในการจัดหา และอนาคตของการจัดหา รวมทั้งหมด 10 บท เช่น การจัดหาและการจัดการการจัดหาเบื้องต้น การจัดหา โลจิสติกส์ และห่วงโซ่อุปทาน การจัดหาเชิงกลยุทธ์ การจัดการความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบในการจัดหา การจัดการคุณภาพในการจัดหา การจัดหาอย่างยั่งยืน และการเปลี่ยนแปลงรูปแบบในการจัดหา

โดยรวมแล้ว หนังสือเล่มนี้จะครอบคลุมเนื้อหาเบื้องต้นตั้งแต่คำจำกัดความไปจนถึงเครื่องมือที่สามารถประยุกต์ใช้ในการจัดหา และความเป็นไปได้ของการจัดหาในอนาคต ซึ่งผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจในเรื่องการหาหานี้ได้ ถึงแม้ว่าจะไม่มีพื้นฐานในเรื่องการจัดหาหรือการจัดการห่วงโซ่อุปทานเลย นอกจากนี้ หนังสือเล่มนี้ยังประกอบไปด้วยกรณีศึกษา ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพได้ชัดเจน จึงเหมาะกับนิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรีจนถึงบัณฑิตศึกษา นักวิชาการ หรือบุคคลทั่วไปที่สนใจในทุกสาขาอาชีพ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการการจัดหาหรือหัวข้อที่เกี่ยวข้องต่อไป หากหนังสือเล่มนี้มีข้อผิดพลาดหรือบกพร่องประการใด ผู้เขียนขออภัยแต่เพียงผู้เดียว และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

กิตติกรรมประกาศ

หนังสือ “การจัดหา : จุดเริ่มต้นการเดินทางของห่วงโซ่อุปทาน (Procurement : The First Step of the Supply Chain Journey)” เล่มนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อ่าน วงการศึกษา งานวิจัยทางด้านโลจิสติกส์ และห่วงโซ่อุปทาน ผู้เขียนขออุทิศคุณค่าเหล่านี้ แต่บูรพาจารย์ทั้งหลายที่ได้อบรมสั่งสอน ให้ความรู้ และสติปัญญา รวมทั้งคณะโลจิสติกส์ และดิจิทัลซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่มีส่วนในการผลักดันให้ตำราเล่มนี้เกิดขึ้น

การดำเนินการทุกขั้นตอนในการจัดทำหนังสือ โดยเฉพาะการตรวจประเมินคุณภาพ วิชาการของต้นฉบับโดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีความรู้ความสามารถทางด้านโลจิสติกส์ และห่วงโซ่อุปทาน ทำให้หนังสือเล่มนี้มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพก่อนที่จะได้รับการตีพิมพ์

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณครอบครัวและกัลยาณมิตรทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจ และสนับสนุนอย่างสุดความสามารถในการเขียนตำราเล่มนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สารบัญ

PART I การจัดหาเบื้องต้น

บทที่ 1 การจัดหาและการจัดการจัดหาเบื้องต้น.....	3
การจัดหาคืออะไร.....	4
ความสำคัญของการจัดหา	8
จุดมุ่งหมายของการจัดหา.....	9
การจัดการจัดหา	10
วงจรชีวิตของการจัดหา.....	15
ประเภทของการจัดหา.....	25
สรุป	27
คำถามท้ายบท	28
บทที่ 2 การจัดหา โลจิสติกส์ และห่วงโซ่อุปทาน	29
ห่วงโซ่อุปทานคืออะไร	30
การจัดการห่วงโซ่อุปทาน	34
โลจิสติกส์.....	35
ความสัมพันธ์ของการจัดหา โลจิสติกส์ และห่วงโซ่อุปทาน	42
ขั้นตอนการจัดหา	43
ความท้าทายของการจัดหาในห่วงโซ่อุปทานทั่วโลก	48
ตัวอย่างเครื่องมือในการจัดหาและห่วงโซ่อุปทาน	49
สรุป	51
คำถามท้ายบท	52

PART II เครื่องมือและแนวคิดในการจัดทา

บทที่ 3 การจัดหาเชิงกลยุทธ์.....	55
จัดหาเชิงกลยุทธ์.....	56
ขั้นตอนในการจัดหาเชิงกลยุทธ์	57
ประเภทของกลยุทธ์การจัดการอุปทาน	79
สรุป	81
คำถามท้ายบท	82
บทที่ 4 การจัดการความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบในการจัดทา	83
การจัดการความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบในการจัดทา.....	84
องค์ประกอบของการจัดการความสัมพันธ์ของผู้ส่งมอบ.....	85
สรุป	110
คำถามท้ายบท	111
บทที่ 5 การจัดการคุณภาพในการจัดทา	113
คุณภาพและการจัดทา.....	114
การจัดการคุณภาพในการจัดทา	115
การควบคุมกระบวนการด้วยสถิติ (Statistical Process Control, SPC).....	116
ต้นทุนของคุณภาพที่เกิดขึ้นเมื่อคุณภาพแตกต่างจากสิ่งที่ลูกค้าต้องการ (Quality Loss Function, QLF).....	123
การจัดการคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management, TQM).....	128
Lean Six Sigma และการจัดทา.....	135
สรุป	140
คำถามท้ายบท	141

บทที่ 6 การจัดการสัญญาและการประเมินประสิทธิภาพของการจัดหา 143

หลักการเบื้องต้นของสัญญา.....	144
ประเภทของสัญญา.....	145
สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการเลือกประเภทของสัญญา	147
การจัดการสัญญา.....	150
การประเมินประสิทธิภาพของการจัดหา	152
สรุป.....	161
คำถามท้ายบท	162

บทที่ 7 การจัดการความเสี่ยงในการจัดหา 163

ความหมายและความสำคัญของความเสี่ยงในการจัดหา	164
ประเภทความเสี่ยงในการจัดหาทั่วไป.....	166
เทคโนโลยีและเครื่องมือในการจัดการความเสี่ยงในการจัดหา	172
ขั้นตอนในการจัดการความเสี่ยง.....	175
สรุป.....	186
คำถามท้ายบท	188

PART III อนาคตของการจัดหา

บทที่ 8 การจัดหาอย่างยั่งยืน 191

แนวคิดของการจัดหาอย่างยั่งยืน.....	192
การใช้กลยุทธ์ในการจัดหาอย่างยั่งยืน	196
การประเมินวัฏจักรชีวิตในการจัดหาอย่างยั่งยืน	205
สรุป.....	208
คำถามท้ายบท	210

บทที่ 9 ปัญญาประดิษฐ์ในการจัดทา.....211

วิวัฒนาการของการจัดทา.....	212
การจัดทา 4.0 (Procurement 4.0).....	214
การจัดทาแบบดิจิทัล	218
ปัญญาประดิษฐ์ในการจัดทา	221
ประโยชน์ของปัญญาประดิษฐ์ในการจัดทา	223
ข้อจำกัดของปัญญาประดิษฐ์ในการจัดทา	224
ประเภทของปัญญาประดิษฐ์ในการจัดทา	225
ตัวอย่างของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการจัดทา.....	227
สรุป	233
คำถามท้ายบท	234

บทที่ 10 การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดทา..... 235

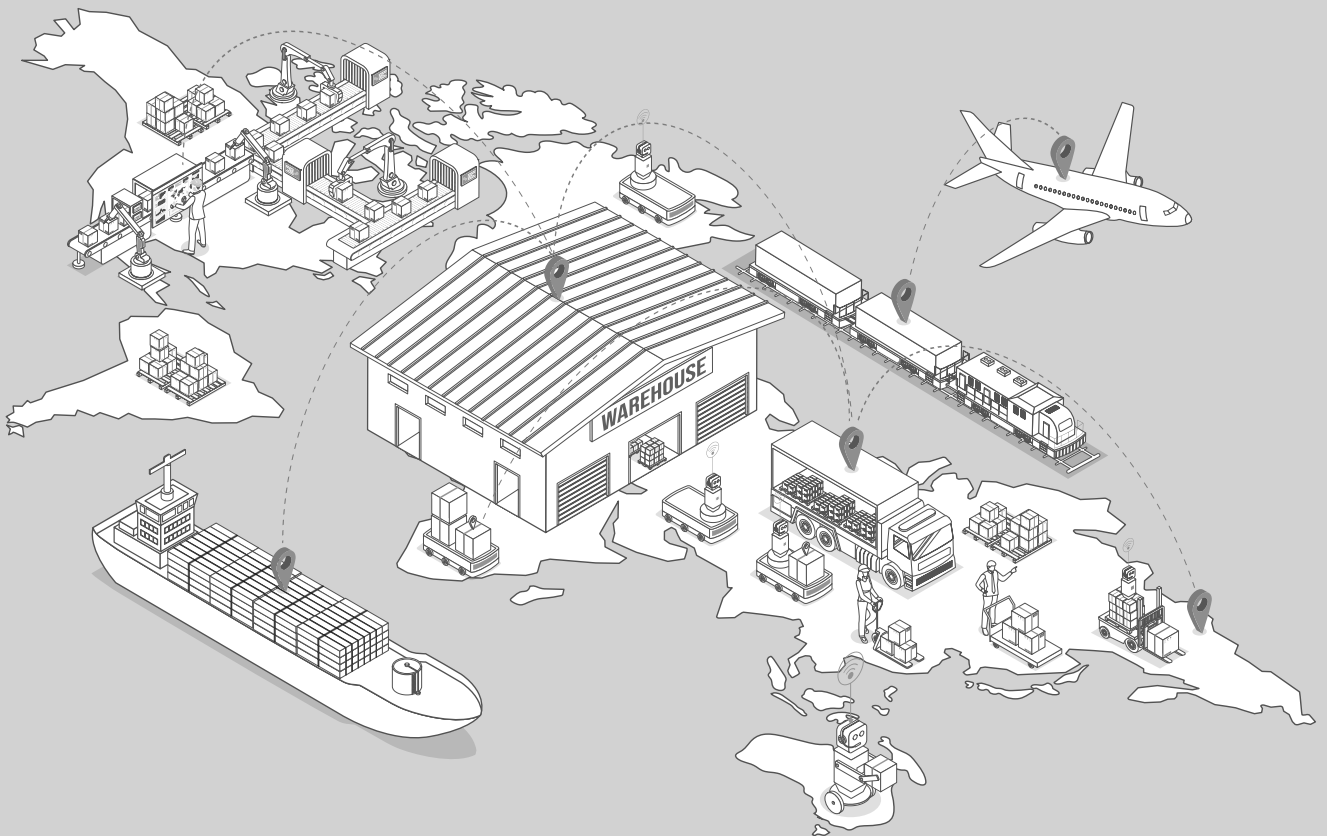
การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดทา.....	236
มุมมองการเปลี่ยนแปลงหลักของการจัดทา	241
องค์ประกอบในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดทา.....	243
ขั้นตอนในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดทา	249
สรุป	254
คำถามท้ายบท	255

เอกสารอ้างอิง..... 256

ดัชนี 263

PART I

การจัดหาเบื้องต้น

บทที่ 1

การจัดการและการจัดการ
การจัดการเบื้องต้น

การจัดหา : จุดเริ่มต้นการเดินทางของห่วงโซ่อุปทาน

ตั้งแต่ช่วงปลายปี 1990 การจัดหาได้กลายเป็นหัวข้อที่สำคัญขององค์กรต่าง ๆ ทั้งในอุตสาหกรรมบริการและการผลิต องค์กรต่าง ๆ กำลังปรับกระบวนการและพัฒนากิจการจัดหา เพื่อให้แน่ใจว่าตนเองจะได้รับประโยชน์จากขั้นตอนการจัดหาที่มีประสิทธิภาพ ในระบบเศรษฐกิจยุคโลกาภิวัตน์สมัยใหม่ การค้าระหว่างประเทศได้รับความนิยมอย่างมาก ทำให้องค์กรต่าง ๆ มีอิสระในการจัดหาจากส่วนต่าง ๆ ของโลก สำหรับองค์กรส่วนใหญ่การจัดหาเป็นหน้าที่ที่สำคัญ และองค์กรเหล่านั้นก็ตระหนักถึงความจำเป็นในการเสริมความแข็งแกร่งให้กับกระบวนการนี้ มากขึ้น การที่องค์กรนั้นสามารถควบคุมห่วงโซ่อุปทานและจัดการการจัดหาได้ดียิ่งขึ้นจะช่วยลดความเสี่ยง จัดการความท้าทายที่ซับซ้อนมากขึ้น และเปิดประตูสู่โอกาสใหม่ ๆ ในบั้นนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้อ่านมีความรู้พื้นฐานและเห็นภาพรวมของการจัดหา รวมไปถึงการจัดการการจัดหา และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การจัดหาคืออะไร

การจัดหา หมายถึง กระบวนการและกิจกรรมโดยรวมที่เกี่ยวข้องกับการได้มาหรือซื้อสินค้าหรือบริการ หรืองานจากแหล่งภายนอกเพื่อตอบสนองความต้องการขององค์กร ซึ่งครอบคลุมวงจรการจัดหาทั้งหมด รวมถึงการระบุความต้องการ การเลือกผู้ส่งมอบ การเจรจา สัญญา การสั่งซื้อ และการรับและชำระค่าสินค้าหรือบริการ มีหลายหน่วยงานที่ให้คำจำกัดความของคำว่าจัดหา เช่น World Bank Group (World Bank Group) ให้คำจำกัดความของการจัดหาว่า

“

Procurement is the process of finding, acquiring, buying, or obtaining goods, services, or works from an external source, often via a tendering or competitive bidding process. It involves activities such as identifying needs, selecting suppliers, negotiating contracts, placing orders, and managing supplier relationships to fulfill the requirements of an organization.

”

หรือคำนิยามของ Kumar et al. (Kumar et al., 2021) ได้กล่าวว่า

บทที่ 2

การจัดการ โลจิสติกส์
และห่วงโซ่อุปทาน

การจัดการ : จุดเริ่มต้นการเดินทางของห่วงโซ่อุปทาน

การจัดการถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทาน หรือในอีกนัยหนึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของห่วงโซ่อุปทานก็ว่าได้ การจัดหา โลจิสติกส์ และห่วงโซ่อุปทาน เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกันในการจัดการสินค้าและบริการภายในองค์กร การจัดหาเกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งทรัพยากร การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบและการรับประกันการจัดหาที่เชื่อถือได้ โลจิสติกส์มุ่งเน้นไปที่การเคลื่อนย้าย การจัดเก็บ และการขนส่งสินค้าภายในห่วงโซ่อุปทาน เพิ่มประสิทธิภาพการไหลไปยังสถานที่ที่เหมาะสมในเวลาที่เหมาะสม การจัดการห่วงโซ่อุปทานเป็นการรวมการจัดการและโลจิสติกส์ พร้อมด้วยบทบาทอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการไหลของสินค้าและบริการจากผู้ส่งไปยังลูกค้าอย่างราบรื่น ปรับปรุงประสิทธิภาพและลดต้นทุน การทำงานร่วมกันและการประสานงานระหว่างหน้าที่เหล่านี้มีความสำคัญต่อความเป็นเลิศในการดำเนินงานและคุณค่าของลูกค้า ในบทนี้จะกล่าวถึงแนวคิดของห่วงโซ่อุปทาน โลจิสติกส์ ทั้งคำจำกัดความ ความแตกต่างและความสัมพันธ์กับการจัดหา เพื่อให้เข้าใจการจัดการในบริบทที่กว้างขึ้น

ห่วงโซ่อุปทานคืออะไร

คำว่าห่วงโซ่อุปทาน หมายถึง เครือข่ายขององค์กร กิจกรรม ทรัพยากร และเทคโนโลยีที่เชื่อมโยงถึงกันซึ่งเกี่ยวข้องกับการผลิต การจัดจำหน่าย และการส่งมอบสินค้าหรือบริการให้กับลูกค้า ครอบคลุมการเดินทางทั้งหมดของผลิตภัณฑ์ ตั้งแต่แหล่งวัตถุดิบไปจนถึงการบริโภคปลายทาง มีหลายองค์กรที่ให้คำจำกัดความของห่วงโซ่อุปทาน เช่น the Council of Supply Chain Management Professionals (CSCMP, 2019) ให้คำจำกัดความไว้ว่า

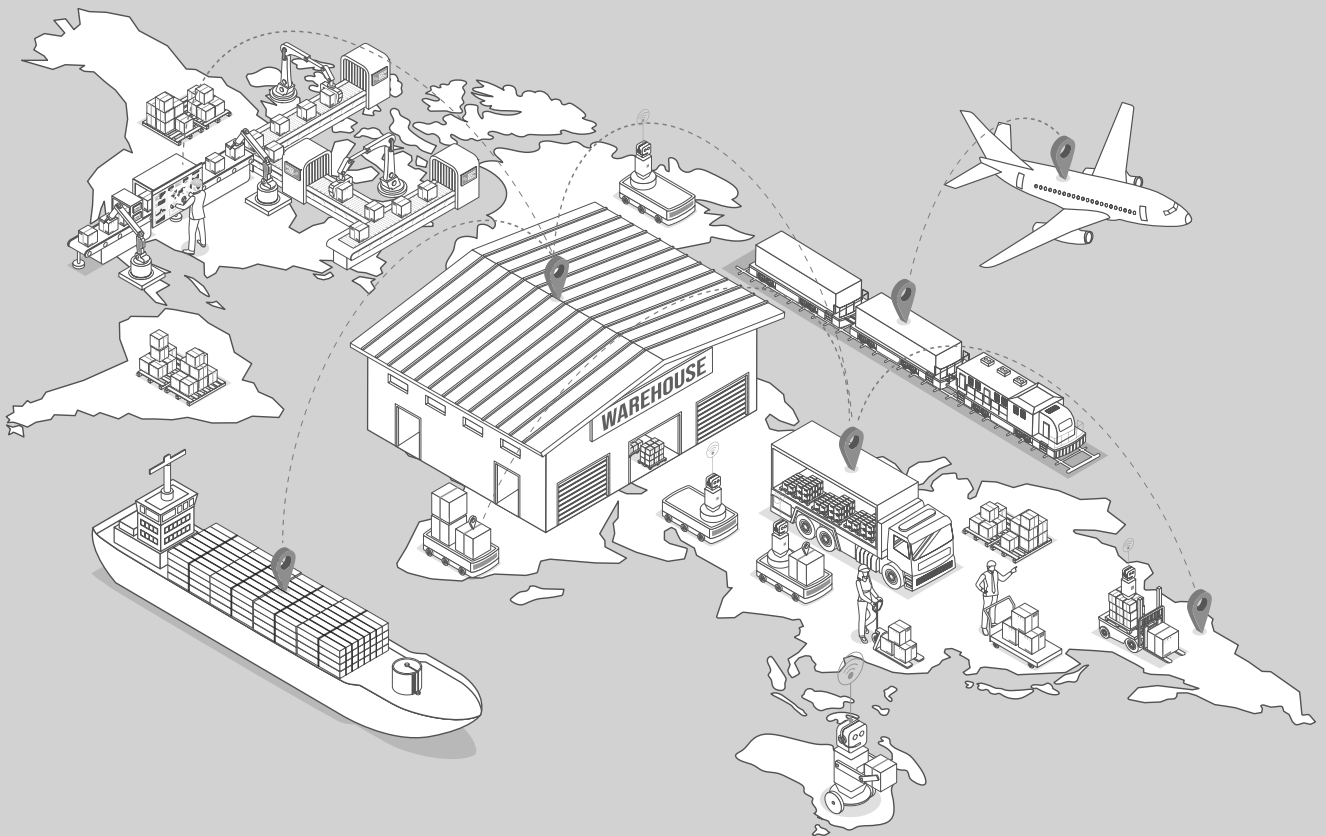
“

A supply chain is a network of organizations involved in the production, procurement, transformation, and distribution of goods, services, and information. It encompasses the entire flow of materials, information, and finances across all stages, from the extraction of raw materials to the delivery of the final product or service to the end customer. The supply chain includes suppliers, manufacturers, distributors, retailers, logistics providers, and customers, who collaborate and coordinate their activities to ensure the timely and efficient fulfillment of customer needs.

”

PART II

เครื่องมือและแนวคิด ในการจัดท่า

บทที่ 3

การจัดการเชิงกลยุทธ์

ในสถานการณ์การแข่งขันที่สูงขึ้น ทุกองค์กรล้วนมุ่งหวังที่จะสร้างผลกำไรในระยะยาว เพื่อนำไปสู่การดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต การวางกลยุทธ์เพื่อการจัดการสิ่งต่าง ๆ ภายในองค์กรเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น ไม่ว่าจะเป็นการวางแผนทางการทำงาน หน้าที่ และวิธีการทำงาน ในส่วนงานต่าง ๆ อย่างมีแบบแผนขั้นตอน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายระยะยาวที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ใช่เพียงแค่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในองค์กรที่จำเป็นจะต้องมีกลยุทธ์การทำงาน แต่ทุก ๆ ส่วนงานในองค์กรล้วนมีความจำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนหน้าที่ และวิธีการทำงาน เพื่อช่วยให้แต่ละหน่วยงานสามารถสร้างผลงานที่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ ในส่วนของการจัดทาเอง เพื่อที่จะประสบความสำเร็จในการจัดทา การจัดทาเชิงกลยุทธ์ถือว่าเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้

การจัดทาเชิงกลยุทธ์

การจัดทาเชิงกลยุทธ์ หมายถึง แนวทางเชิงรุกและระยะยาวในการจัดกิจกรรมการจัดการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์โดยรวมขององค์กร นอกเหนือไปจากมุมมองแบบดั้งเดิมของการจัดทาในฐานะในการทำธุรกรรมและมุ่งเน้นที่ต้นทุน และแทนที่จะเน้นย้ำถึงผลกระทบเชิงกลยุทธ์ที่การจัดทาสามารถมีต่อความสำเร็จของบริษัท การจัดทาเชิงกลยุทธ์จึงเกี่ยวข้องกับ การวิเคราะห์อย่างรอบคอบเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของตลาด ความเสี่ยงของห่วงโซ่อุปทาน และข้อกำหนดภายใน เพื่อพัฒนากลยุทธ์การจัดทาที่ครอบคลุมซึ่งสนับสนุนเป้าหมายขององค์กร ในการจัดทาเชิงกลยุทธ์ มุ่งเน้นที่การผลักดันการสร้างมูลค่าเพิ่ม เพิ่มประสิทธิภาพความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบ และบรรลุความได้เปรียบทางการแข่งขัน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการระบุและคัดเลือกผู้ส่งมอบที่นำเสนอการผสมผสานระหว่างคุณภาพ ต้นทุน นวัตกรรม และความยั่งยืนที่ดีที่สุด การจัดทาเชิงกลยุทธ์ยังรวมถึงการพัฒนาพันธมิตรความร่วมมือกับผู้ส่งมอบรายสำคัญ การส่งเสริม การสื่อสารแบบเปิด และการทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน การจัดการกระบวนการ จัดทาอย่างมีกลยุทธ์ องค์กรสามารถปรับปรุงความยืดหยุ่นของห่วงโซ่อุปทาน ปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์และบริการ ปรับปรุงการดำเนินงาน และขับเคลื่อนนวัตกรรมและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยรวมแล้ว การจัดทาเชิงกลยุทธ์มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มมูลค่าสูงสุดที่ได้รับจากฐานการจัดทา เสริมสร้างสถานะการแข่งขันขององค์กร และนำไปสู่ความสำเร็จทางธุรกิจในระยะยาว

บทที่ 4

การจัดการความสัมพันธ์กับ
ผู้ส่งมอบในการจัดหา

การจัดทาเป็นกระบวนการที่สำคัญในความสำเร็จขององค์กร ซึ่งเกี่ยวข้องกับการคัดเลือก การประเมิน และการจัดการผู้ส่งมอบ ซึ่งเป็นผู้จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ หรือบริการที่จำเป็นสำหรับ องค์กรในการดำเนินงาน การจัดการความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบในการจัดทา (Procurement Supplier Relationship Management, PSRM) เป็นส่วนสำคัญของกระบวนการจัดทา เป็นแนวปฏิบัติ ในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบเพื่อให้ได้เปรียบในการแข่งขันในตลาด กระบวนการ นี้ช่วยให้องค์กรค้นหาผู้ส่งมอบที่ดีที่สุดสำหรับความต้องการของตน ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์ ในการทำงานที่ดีกับผู้ส่งมอบเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน ในบทนี้จะอธิบายว่าการจัดการความสัมพันธ์ กับผู้ส่งมอบในการจัดทาคืออะไร มีความสำคัญอย่างไร รวมถึงแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับการ นำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบในการจัดทา

การจัดการความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบในการจัดทา หมายถึง แนวทางและกลยุทธ์ที่เป็นระบบที่องค์กรนำมาใช้เพื่อสร้าง พัฒนา และรักษาความสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพกับผู้ส่งมอบ ของตน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดการปฏิสัมพันธ์ การทำงานร่วมกัน และการสื่อสารระหว่างบทบาท ในการจัดทาและผู้ส่งมอบตลอดวงจรการจัดทา หรือกระบวนการจัดการความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบ เพื่อให้แน่ใจว่าบรรลุวัตถุประสงค์การจัดทา เป้าหมายของการจัดการความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบ ในการจัดทา คือ การสร้างและรักษาความเป็นหุ้นส่วนระยะยาวกับผู้ส่งมอบที่ให้คุณค่าสูงสุดแก่ บริษัทการจัดการความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบในการจัดทา มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรและผู้ส่งมอบ ส่งเสริมความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ร่วมกันซึ่งนำไปสู่การบรรลุ เป้าหมายเชิงกลยุทธ์และคุณค่าที่ขับเคลื่อน เป็นมากกว่าการโต้ตอบทางธุรกรรมและมุ่งเน้น ไปที่การสร้างความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ในระยะยาวกับผู้ส่งมอบรายสำคัญ การจัดการความสัมพันธ์ กับผู้ส่งมอบในการจัดทา มีองค์ประกอบหลัก 4 ประการ ได้แก่

- การสื่อสาร (Communication) เป็นสิ่งสำคัญในทุกความสัมพันธ์ และเป็นสิ่งสำคัญ อย่างยิ่งในความสัมพันธ์ทางธุรกิจ ทั้งสองฝ่ายต้องชัดเจนเกี่ยวกับความคาดหวัง บทบาท และความรับผิดชอบ การสื่อสารที่ดีสามารถช่วยป้องกันความเข้าใจผิดและสร้างความไว้วางใจ ระหว่างทั้งสองฝ่าย

บทที่ 5

การจัดการคุณภาพ
ในการจัดทา

ในการพัฒนาทางธุรกิจอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน แนวคิดเรื่องคุณภาพในการจ้ดทาได้นำไปสู่มิติใหม่ ความซับซ้อนที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์และบริการ ประกอบกับความคาดหวังของลูกค้าที่เปลี่ยนไปด้ยระดับมาตรฐานสำหรับผู้ส่งมอบ นอกเหนือจากการมีคุณสมบัติตรงตามข้อกำหนดพื้นฐานแล้ว องค์กรต่าง ๆ ยังมองหาผู้ส่งมอบที่สามารถมอบมูลค่าเพิ่ม นวัตกรรม และแนวทงการทำงานที่ยั่งยืน ลำดับความสำคัญในการดำเนินการได้เปลี่ยนไปสู่การทำความเข้าใจทวงใช้คุณค่าทั้งหมด และสร้างความมั่นใจว่าผู้ส่งมอบสามารถทำงานได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ขององค์กร ความหมายของคุณภาพในการจ้ดทาได้พัฒนาขึ้นเพื่อครอบคลุมไม่เพียงแต่การปฏิบัติตามข้อกำหนดเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการส่งมอบคุณค่า การจัดการความเสี่ยง และการปฏิบัติตามข้อกำหนด องค์กรพิจารณามุมมองในการจ้ดทาที่ซับซ้อนซึ่งการประกันคุณภาพ การวิเคราะห์มูลค่า และระบบการจัดการผู้ส่งมอบมีบทบาทสำคัญ เพื่อความเข้าใจแนวคิดในเรื่องคุณภาพเบื้องต้น ในบทนี้จะแสดงแนวคิดเรื่องคุณภาพ การจัดการคุณภาพในการจ้ดทา และเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการคุณภาพอีกด้วย

คุณภาพและการจ้ดทา

คุณภาพเป็นแนวคิดหลายแง่มุมที่ครอบคลุมความหมายต่าง ๆ คุณภาพเกี่ยวข้องกับความเป็นเลิศ ซึ่งแสดงถึงมาตรฐานระดับสูงของการทำงาน การออกแบบ หรือประสิทธิภาพ เมื่อกล่าวถึง “ผลิตภัณฑ์คุณภาพ” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์นั้นตรงหรือเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ และมอบคุณค่าที่เหนือกว่าแก่ลูกค้า (Hsu et al., 2019; Hsu et al., 2017) คำว่าคุณภาพเป็นสัญญาณต่าง ๆ เช่น ความสามารถในการทำกำไร คุณภาพทางบัญชี การจ่ายเงิน / การลดสัดส่วน และการลงทุน ความมั่นคงของรายได้ และการเติบโตของความสามารถในการทำกำไร Smith (1993) นำเสนอการวิเคราะห์เชิงแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพ โดยสรุปคำว่าคุณภาพเป็นคุณลักษณะเชิงสัมพันธ์ที่สามารถประเมินได้โดยเทียบกับมาตรฐานความดีที่ยอมรับหรือขัดแย้งกับผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง และ Forker et al. (1996) กล่าวว่า คุณภาพนั้นเป็นคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการทำงานขององค์กร

ไม่ว่าการดำเนินการทางธุรกิจจะมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร สุดท้ายแล้วคุณภาพนั้นก็ยังคงถูกกำหนดโดยลูกค้า มุมมองที่เน้นลูกค้าเป็นศูนย์กลางนี้เน้นย้ำว่าคุณภาพถูกกำหนดโดยการรับรู้ของลูกค้าเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือบริการและระดับความพึงพอใจ แนวคิดนี้เน้นย้ำ

บทที่ 6

การจัดการสัญญาและการประเมิน
ประสิทธิภาพของการจัดทา

การจัดการสัญญาที่มีประสิทธิภาพและการวัดประสิทธิภาพของการจัดทาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดทาและการจัดการห่วงโซ่อุปทานที่ประสบความสำเร็จ สัญญาทำหน้าที่เป็นรากฐานของความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งมอบ โดยระบุถึงสิทธิ หน้าที่ และความคาดหวังของทั้งสองฝ่าย อย่างไรก็ตาม การทำให้มั่นใจว่าสัญญาได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและการวัดผลการปฏิบัติงานของผู้ส่งมอบจำเป็นต้องอาศัยแนวทางที่เป็นระบบและเชิงรุก ในบทนี้จะกล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการสัญญาและการวัดผลการปฏิบัติงานของการจัดทา โดยเน้นย้ำถึงความจำเป็นในเงื่อนไขสัญญาที่ชัดเจน การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการใช้แนวทางปฏิบัติในการจัดการสัญญาและกำหนดกรอบการวัดประสิทธิภาพที่เหมาะสม องค์กรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบ ลดความเสี่ยง และขับเคลื่อนการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ในบทนี้จะประกอบไปด้วย หลักการเบื้องต้นของสัญญาเพื่อให้เข้าใจแนวคิดและหลักการเบื้องต้นของการจัดการสัญญา รวมไปถึงประเภทของสัญญาและสิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการเลือกประเภทของสัญญา และในหัวข้อการประเมินประสิทธิภาพของการจัดทา ประกอบไปด้วยหลักในการประเมินประสิทธิภาพโดยทั่วไป ปัจจัยเบื้องต้นในการประเมินประสิทธิภาพและขั้นตอนในการประเมินประสิทธิภาพในการจัดทา เพื่อให้สามารถนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการประเมินจริงได้

หลักการเบื้องต้นของสัญญา

สัญญาทำหน้าที่เป็นข้อตกลงระหว่างคู่สัญญา ลักษณะและพัฒนาการของสัญญาอาจแตกต่างกันไปตามเนื้อหา สัญญาถูกมองว่าเป็นเอกสารทางกฎหมายที่สร้างขึ้นโดยทีมกฎหมายที่แยกออกจากบทบาทในการจัดทาแต่มีส่วนร่วมโดยตรงกับผู้ส่งมอบซึ่งมักจะส่งผลให้การเจรจาจบลงด้วยการได้มาซึ่งวัสดุที่จัดทา ตามมาด้วยการเจรจาที่นำโดยทีมกฎหมายซึ่งเน้นไปที่เงื่อนไขทางกฎหมายเฉพาะที่ไม่ได้กล่าวถึงก่อนหน้านี้ การเจรจาเพิ่มเติมเหล่านี้อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับเทคนิคทางกฎหมายมากกว่าการสร้างข้อตกลงและความสัมพันธ์ที่ถูกต้อง แม้ว่าการเจรจาลงข้อตกลงโดยทีมกฎหมายอาจเป็นกลยุทธ์ในการเจรจา แต่มีความเสี่ยงที่จะเกิดความสัมพันธ์ภายในที่ไม่ดี ซึ่งเสี่ยงต่อความสำเร็จของข้อตกลงทั้งหมด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเหล่านี้ฝ่ายจัดทาและฝ่ายกฎหมายจึงจำเป็นต้องทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการ เนื่องจากอาจจะส่งผลต่อแนวทางการเจรจาต่อรองและการคัดเลือกผู้ส่งมอบ

บทที่ 7

การจัดการความเสี่ยง
ในการจัดทา

การจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่สำคัญและต่อเนื่อง และการประเมินความเสี่ยงที่เหมาะสมควรดำเนินการตรวจสอบ และจัดการตลอดทุกขั้นตอนในการจัดหา แต่หากมองในสถานการณ์ปัจจุบัน ไม่มีบุคคลหรือองค์กรใดที่สามารถคาดการณ์ถึงความเสี่ยง โดยเฉพาะในการจัดหาได้อย่างแม่นยำ สิ่งที่สามารถทำได้คือการเตรียมพร้อมสำหรับอนาคตที่ผันผวนและไม่แน่นอน เนื่องมาจากการหยุดชะงักของเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ปัญหาด้านความปลอดภัยของข้อมูล และภัยคุกคามต่อห่วงโซ่อุปทานทั่วโลก องค์กรที่สามารถเตรียมตัวทำความเข้าใจและมีแผนในการจัดการความเสี่ยงจะสามารถปรับปรุงกระบวนการจัดหาขององค์กรเพื่อจัดการและควบคุมความเสี่ยงเหล่านั้นได้ ในบทนี้จะกล่าวถึงความเสี่ยงในการจัดหา ความสำคัญของการจัดการความเสี่ยงในการจัดหา ประเภทของความเสี่ยงในการจัดหา และขั้นตอนในการจัดการความเสี่ยง

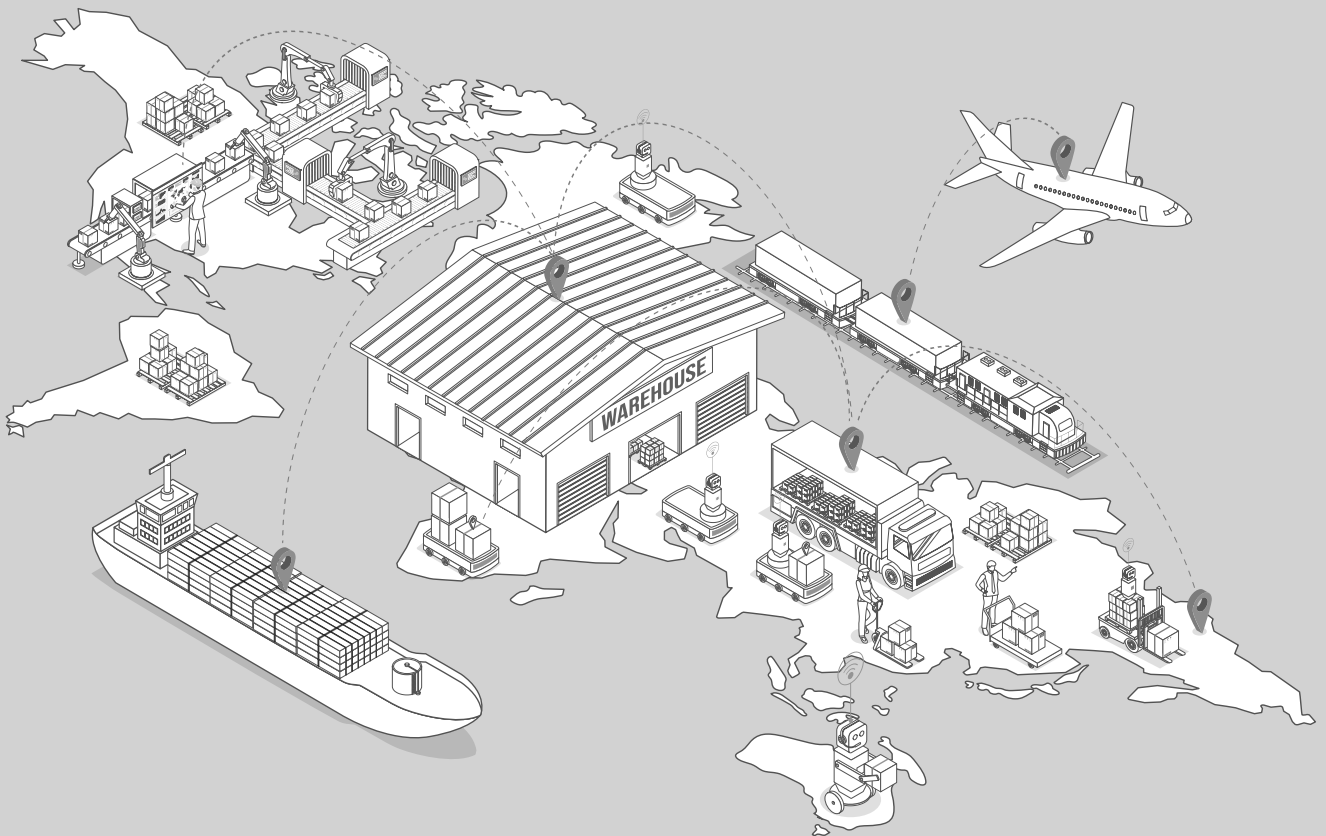
ความหมายและความสำคัญของความเสี่ยงในการจัดหา

ความเสี่ยงในการจัดหา หมายถึง ความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นและเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินกิจกรรมการจัดหาให้ประสบความสำเร็จ เกี่ยวข้องกับการระบุและประเมินความเป็นไปได้ และผลกระทบของปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจขัดขวางการบรรลุวัตถุประสงค์การจัดหา ความเสี่ยงในการจัดหาอาจมาจากหลายแหล่ง ทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ความเสี่ยงภายในอาจรวมถึงการวางแผนการจัดหาที่ไม่เพียงพอ การจัดการสัญญาที่ไม่ดี กระบวนการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ส่งมอบไม่เพียงพอ หรือการขาดทรัพยากรที่มีทักษะ ความเสี่ยงภายนอกอาจเกิดขึ้นจากความผันผวนของตลาด ความผันผวนทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางภูมิรัฐศาสตร์ การหยุดชะงักของผู้ส่งมอบ หรือการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบ ความเสี่ยงเหล่านี้อาจส่งผลให้เกิดต้นทุนที่เพิ่มขึ้น ความล่าช้าของการจัดหา ปัญหาด้านภาพลักษณ์องค์กร ข้อพิพาททางกฎหมาย ความเสียหายต่อชื่อเสียง หรือความล้มเหลวในการตอบสนองความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพในการจัดหาเกี่ยวข้องกับการระบุและประเมินความเสี่ยงเหล่านี้ การใช้กลยุทธ์ในการบรรเทา และติดตามความเสี่ยงตลอดวงจรการจัดหาเพื่อลดผลกระทบและปรับผลลัพธ์การจัดหาให้เหมาะสม

เพื่อจัดการความเสี่ยงด้านการจัดหาอย่างมีประสิทธิภาพ องค์กรต้องนำเทคนิคการประเมินและระบุความเสี่ยงเชิงรุกมาใช้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประเมินความเสี่ยง การวิเคราะห์

PART III

อนาคตของการจัดทา

บทที่ 8

การจัดหาอย่างยั่งยืน

มุมมองเกี่ยวกับความยั่งยืน ได้เปลี่ยนจากการมุ่งเน้นที่ผลลิตภัณฑ์และการแข่งขัน ไปสู่มุมมองที่กว้างขึ้น เน้นการรวมผู้ส่งมอบ ผู้ส่งมอบรายย่อย ลูกค้า และผู้ให้บริการในการประเมินความยั่งยืนตลอดทั้งห้วงโซ่อุปทาน ปัจจุบันผลกระทบของห้วงโซ่อุปทาน ไม่ใช่ได้รับเพียงองค์กรใดองค์กรหนึ่งเท่านั้น แต่ยังได้รับผลกระทบทั้งห้วงโซ่อุปทาน เมื่อได้รับการพิจารณาการประเมินประสิทธิภัพด้านความยั่งยืน ผู้บริโภคถือว่าองค์กรต่าง ๆ รับผิดชอบต่อความยั่งยืนของห้วงโซ่อุปทานทั้งหมด โดยไม่คำนึงว่าในห้วงโซ่อุปทานมีองค์กรที่เกี่ยวข้องข้อใดบ้าง ในองค์กรที่แสวงหาความยั่งยืน นอกเหนือจากกระบวนการทาางงานโดยทั่วไป กิจกรรมการจัดทาามิบบทาาที่สำคัญในการลดผลกระทบทางด้านลบทั้งในทาางสิ่งแวดล้อมและสังคม กิจกรรมเหล่านี้ครอบคลุมตั้งแต่ห้วงโซ่อุปทานต้นน้ำผ่านการคัดเลือกผู้ส่งมอบ การตัดสินใจในการจัดทาาที่กว้างขึ้น และการทำงานร่วมกันและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบ ในบนี้จะกล่าวถึงแนวคิดของการจัดทาาอย่างยั่งยืน ความสำคัญต่อความพยายามด้านความยั่งยืนขององค์กร และตัวขับเคลื่อนหลักและอุปสรรคที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมทั้งการจัดทาาที่ยั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อม (หรือ “Green procurement”) และพื้นที่ความรับผิดชอบต่อสังคมที่เพิ่มขึ้น ในขั้นต้นความยั่งยืนในธุรกิจมุ่งเน้นไปที่มิติด้านสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก เนื่องจากกฎต่าง ๆ ที่ค่อนข้างเคร่งครัด ในทั่วโลก อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันความตระหนักที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับห้วงโซ่อุปทานทั่วโลก ทำให้เกิดการสนใจในผลกระทบทาางสังคมของผลลิตภัณฑ์ หลังจากห้วงข้อการจัดทาาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อสังคมแล้ว

แนวคิดของการจัดทาาอย่างยั่งยืน

การจัดทาาอย่างยั่งยืนเป็นแนวปฏิบัติในการบูรณาการหลักการความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility, CSR) เข้ากับกระบวนการจัดทาาและการตัดสินใจขององค์กร ในขณะที่เดียวกันก็ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การจัดทาาอย่างยั่งยืนนี้เกี่ยวข้องกับ การผสมผสานข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ที่สอดคล้องกับการปกป้องสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยรวม การจัดทาาอย่างยั่งยืนยังครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ เช่น การใช้แรงงานเด็กหรือการใช้สารเคมีอันตรายที่อาจส่งผลกระทบต่อผู้คนและสิ่งแวดล้อม

ด้วยการจัดทาาอย่างยั่งยืน องค์กรจะรับรองได้ว่าค่านิยมหลักด้านความยั่งยืนนั้น ถูกบูรณาการตลอดวงจรชีวิตทั้งหมดของผลลิตภัณฑ์และบริการ ซึ่งถือเป็นแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด

บทที่ 9

ปัญญาประดิษฐ์ในการจัดทา

ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence, AI) ได้เข้ามาเปลี่ยนแปลงกระบวนการทั้งในการปรับกระบวนการให้เหมาะสม ปรับปรุงการตัดสินใจ และขับเคลื่อนประสิทธิภาพซึ่งปัญญาประดิษฐ์นี้รวมไปถึงวิทยาการข้อมูล (Data science) ที่ใช้ปัญญาประดิษฐ์ เช่น การเรียนรู้ด้วยเครื่อง (Machine learning) การเรียนรู้เชิงลึก (Deep learning) หรือใช้ขั้นตอนที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-driven algorithm) การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีขั้นสูงและเทคนิคการเรียนรู้ของปัญญาประดิษฐ์ ช่วยให้เจ้าหน้าที่จัดหาสามารถทำงานได้สะดวกยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมาก และดึงข้อมูลเชิงลึกที่มีค่าสำหรับการจัดหาเชิงกลยุทธ์ และการจัดการผู้ส่งมอบ ระบบที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญาประดิษฐ์สามารถคาดการณ์รูปแบบความต้องการ เพิ่มประสิทธิภาพระดับสินค้าคงคลัง ระบุโอกาสในการประหยัดต้นทุน และลดความเสี่ยงโดยการตรวจสอบประสิทธิภาพของผู้ส่งมอบและแนวโน้มของตลาดแบบทันเวลา ในบทนี้จะกล่าวถึงความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ ความเกี่ยวข้องกับการจัดหารวมไปถึงเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหา

วิวัฒนาการของการจัดหา

การจัดการความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบในการจัดหา หมายถึง แนวทางและกลยุทธ์ที่เป็นระบบ ที่องค์กรนำมาใช้เพื่อสร้างและพัฒนา ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงการจัดหาจากกระบวนการที่ใช้กระดาษเป็นหลักในช่วงปี พ.ศ. 2523 ไปสู่การทำงานเชิงกลยุทธ์แบบดิจิทัลในปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นได้จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการจัดหา ดังแสดงในรูปที่ 9.1

เมื่อเวลาผ่านไปจนถึงกลางปี พ.ศ. 2558 การรวมการวิเคราะห์เชิงคาดการณ์กับเครื่องมือ e-Procurement และ e-Sourcing ทำให้เกิดแนวคิดของ “Digital Procurement” การวิเคราะห์เชิงคาดการณ์ใช้ประโยชน์จากข้อมูลในอดีต และขั้นตอนการเรียนรู้ของเครื่องเพื่อคาดการณ์ความต้องการในอนาคต เพิ่มประสิทธิภาพการเลือกผู้ส่งมอบ และระบุโอกาสในการประหยัดต้นทุน ด้วยการ ใช้ประโยชน์จากพลังของข้อมูล องค์กรสามารถทำการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลมากขึ้น ปรับปรุงการจัดหาเชิงกลยุทธ์ และบรรลุผลลัพธ์ที่ดีขึ้นในกระบวนการจัดหา

บทที่ 10

การเปลี่ยนแปลงรูปแบบ
การจัดทำ

โดยทั่วไปแล้ว วัตถุประสงค์ของการจัดหาคือการจัดหาที่มีประสิทธิภาพตามหลักการทั่วไป เช่น ความโปร่งใส ความคุ้มค่า การแข่งขันที่เปิดเผยและเป็นธรรม การจัดหาที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เนื่องจากความสามารถในการแข่งขันของบริษัทระหว่างประเทศมีมากขึ้น และขึ้นอยู่กับตัวขับเคลื่อนสำคัญที่ช่วยในการผลิตและส่งมอบผลิตภัณฑ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ในยุคแห่งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว โลกาภิวัตน์และพลวัตของตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป การเปลี่ยนแปลงการจัดหาได้กลายเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับองค์กรที่ต้องการความได้เปรียบในการแข่งขันและขับเคลื่อนความสำเร็จอย่างยั่งยืน ในบทนี้จะพูดถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดหา ทั้งเหตุผลในการเปลี่ยนแปลงหรือปรับตัวของกระบวนการจัดหา รวมไปถึงแนวทางการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ นั้น

การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดหา

ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงและการหยุดชะงักที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนนี้ ความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดหา หรือ Procurement Transformation มีความสำคัญมากขึ้น องค์กรต่าง ๆ กำลังเผชิญกับความท้าทายที่ซับซ้อน เช่น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ความคาดหวังของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไป และความซับซ้อนของห่วงโซ่อุปทาน การเปลี่ยนแปลงการจัดหาช่วยให้องค์กรต่าง ๆ ปรับตัวและเติบโตในภูมิทัศน์ที่ไม่หยุดนิ่งนี้ได้ โดยการปรับแนวทางการปฏิบัติในการจัดหาให้เหมาะสม ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล ขับเคลื่อนนวัตกรรม และส่งเสริมความร่วมมือเชิงกลยุทธ์ ช่วยให้องค์กรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพ ลดต้นทุน ลดความเสี่ยง และสร้างมูลค่าที่ยั่งยืน วางตำแหน่งการจัดหาเป็นหน้าที่เชิงกลยุทธ์ที่ขับเคลื่อนความสำเร็จขององค์กรในปัจจุบัน และเตรียมพร้อมสำหรับอนาคต ในหัวข้อนี้จะสรุปสาเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดหา ดังนี้

1. การแปลงเป็นดิจิทัลและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

การแปลงเป็นดิจิทัลและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้นำไปสู่ยุคใหม่ของความเป็นไปได้และประสิทธิภาพในการจัดหา ด้วยการกำเนิดของเครื่องมือและแพลตฟอร์มดิจิทัล องค์กรต่าง ๆ สามารถทำให้กระบวนการจัดหาต่าง ๆ เป็นไปโดยอัตโนมัติ และทำให้กระบวนการจัดหาคล่องตัว ส่งผลให้มีความรวดเร็ว แม่นยำ และประหยัดต้นทุนที่ดีขึ้น ตัวอย่างเช่น ระบบการจัดหาทางอิเล็กทรอนิกส์ช่วยให้สามารถสร้าง ส่ง และอนุมัติใบสั่งซื้อทางอิเล็กทรอนิกส์ ช่วยลดความจำเป็นในการใช้เอกสารและลดเวลาในการดำเนินการ นอกจากนี้ ตลาดออนไลน์

ประวัติผู้เขียน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรมล เชาวรัตน์ วาตานาเบะ

อาจารย์ประจำคณะโลจิสติกส์และดิจิทัลซัพพลายเชน
มหาวิทยาลัยนเรศวร

ประวัติการศึกษา

- วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอุตสาหการ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอุตสาหการ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- Doctor of Engineering (Production and Information System
Engineering) Muroran Institute of Technology, Hokkaido,
JAPAN

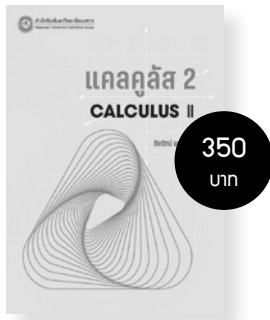
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภชนี ปฎิทัศน์

อาจารย์ประจำคณะโลจิสติกส์และดิจิทัลซัพพลายเชน
มหาวิทยาลัยนเรศวร

ประวัติการศึกษา

- วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอุตสาหการ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอุตสาหการ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- Doctor of Engineering (Production and Information System
Engineering) Muroran Institute of Technology, Hokkaido,
JAPAN

หนังสือแนะนำ

แคลคูลัส 2 (Calculus II)

ผู้แต่ง : รศ. ดร.ชัยรัตน์ มदनาค

แคลคูลัส 2 (Calculus II) เป็นเนื้อหาส่วนที่สองของกลุ่มแคลคูลัสที่มี การเพิ่มเติมพีชคณิตเชิงเส้นที่เป็นประโยชน์กับบางสาขาของวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งประกอบไปด้วยเรื่องลำดับ อนุกรม และการตรวจสอบความลู่เข้า โดยแบ่งเนื้อหาในส่วนนี้เป็นการหาขีดจำกัดของลำดับเพื่อตรวจสอบการลู่เข้า การพิจารณาความลู่เข้า ของอนุกรมโดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การใช้การเปรียบเทียบ ขีดจำกัดและการเปรียบเทียบ การใช้ปริพันธ์ การใช้อัตราส่วน และการใช้วิธีค่าราก สำหรับเนื้อหาในส่วนที่สองได้แนะนำนิยามของเมทริกซ์ การดำเนินการของเมทริกซ์ และการประยุกต์ใช้เมทริกซ์ เช่น การหาผลเฉลยของระบบสมการเชิงเส้นโดยใช้เมทริกซ์ เป็นต้น และเนื้อหาส่วนสุดท้ายของหนังสือเล่มนี้เป็นเรื่องปริภูมิเวกเตอร์ ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุม การตรวจสอบ ปริภูมิย่อย การหาฐานและมิติ การหาค่าลักษณะเฉพาะและเวกเตอร์ลักษณะเฉพาะ

หนังสือเล่มนี้ได้นำเสนอการทดสอบลำดับและอนุกรม และหลักการทางพีชคณิตที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการต่อยอดสำหรับศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เช่น วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และอื่น ๆ อีกทั้งสามารถเป็นความรู้พื้นฐานสำหรับการทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบสมการเชิงเส้นได้อีกด้วย

ระบบควบคุม Control Systems

ผู้แต่ง : ผศ. ดร.มูทิตา สงข์จันทร์

หนังสือ “ระบบควบคุม” เหมาะสำหรับนิสิตนักศึกษา หรือบุคคลทั่วไปที่สนใจเกี่ยวกับระบบควบคุมเบื้องต้น ภายในเล่มประกอบไปด้วยเนื้อหาสำคัญที่ใช้สำหรับการเรียนการสอนในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขา วิศวกรรมไฟฟ้า อาทิ การหาฟังก์ชันถ่ายโอนของระบบ แผนผังบล็อก กราฟการไหลของสัญญาณการควบคุมแบบป้อนกลับ ผลตอบสนองของระบบอันดับหนึ่งและอันดับสอง วิธีทดสอบความถี่ เสถียรภาพของระบบ ทางเดินรากแผนภาพโพล แต่ละบทยังมีตัวอย่างการวิเคราะห์ที่โจทย์และแบบฝึกหัดท้ายบทมากกว่าร้อยข้อ รวมทั้งการใช้คำสั่งโปรแกรม MATLAB ในการวิเคราะห์ระบบควบคุมในทุกบทอีกด้วย

ศิลปะการเขียนบทความ

ผู้แต่ง : ผศ. ดร.ทรงภพ ขุนมธุรส

หนังสือ ศิลปะการเขียนบทความ ลำดับเนื้อหาจากง่าย ไปหายาก โดยเริ่มจากปูพื้นฐานความรู้ว่าด้วยการเขียนบทความใน ภาพกว้างก่อน จากนั้นจึงนำเสนอแนวทางการเขียนบทความเฉพาะประเภท อีกทั้งยังคัดสรรบทความประเภทต่าง ๆ มาเสนอเป็นตัวอย่างเพื่อให้ผู้อ่านสามารถศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างเข้าใจลึกซึ้ง

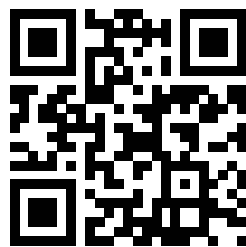
หนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับนิสิต นักศึกษา ครู อาจารย์ นักวิชาการ ตลอดจนผู้สนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเขียนบทความ ซึ่งจะเป็นคู่มือช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นภาพรวมและเข้าใจรายละเอียดเกี่ยวกับศาสตร์และศิลป์แห่งการเขียนบทความได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

สั่งซื้อหนังสือออนไลน์

จัดส่งถึงบ้านสะดวกรวดเร็ว

สั่งซื้อทันที

✉ nuph@nu.ac.th

📘 สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

☎ 0 5596 8833-8836

🐦 nu_publishing

NUPH
online store

www.nupress.grad.nu.ac.th